Κεφάλαιο Β, 43

Κείμενο (Κύρια Πρόθεση : Παραίνεση προς τους πολίτες)

[43] *Και οἵδε μεν προσηκόντως τῇ πόλει τοιοίδε ἐγένοντο·*

τοὺς δὲ λοιποὺς (ὑμᾶς) χρὴ ἀσφαλεστέραν μὲν εὔχεσθαι (ἔχειν τὴν διάνοιαν),

ἀτολμοτέραν δὲ μηδὲν ἀξιοῦν την ἐς τοὺς πολεμίους διάνοιαν ἔχειν,

σκοποῦντας μὴ λόγῳ μόνῳ τὴν ὠφελίαν,

ἣν ἄν τις πρὸς οὐδὲν χεῖρον αὐτοὺς ὑμᾶς εἰδότας μηκύνοι λέγων

ὅσα ἐν τῷ τοὺς πολεμίους ἀμύνεσθαι ἀγαθὰ ἔνεστιν,

ἀλλὰ μᾶλλον τὴν τῆς πόλεως δύναμιν καθ' ἡμέραν ἔργῳ θεωμένους

καὶ ἐραστὰς γιγνομένους αὐτῆς,

καὶ ὅταν ὑμῖν μεγάλη δόξῃ εἶναι,

ἐνθυμουμένους ὅτι τολμῶντες καὶ γιγνώσκοντες τὰ δέοντα καὶ

ἐν τοῖς ἔργοις αἰσχυνόμενοι ἄνδρες αὐτὰ ἐκτήσαντο,

καὶ ὁπότε καὶ πείρᾳ του σφαλεῖεν,

οὐκ οὖν καὶ τὴν πόλιν γε τῆς σφετέρας ἀρετῆς ἀξιοῦντες στερίσκειν,

κάλλιστον δὲ ἔρανον αὐτῇ προϊέμενοι.

Κοινῇ γὰρ τὰ σώματα διδόντες ἰδίᾳ τὸν ἀγήρων ἔπαινον ἐλάμβανον καὶ τὸν τάφον ἐπισημότατον,

οὐ (τόν τάφον), ἐν ᾧ κεῖνται μᾶλλον

ἀλλ' ἐν ᾧ ἡ δόξα αὐτῶν παρὰ τῷ ἐντυχόντι αἰεὶ

καὶ λόγου καὶ ἔργου καιρῷ αἰείμνηστος καταλείπεται.

Ἀνδρῶν γὰρ ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ (ἐστι) τάφος,

καὶ οὐ στηλῶν μόνον ἐν τῇ οἰκείᾳ (γῇ) σημαίνει ἐπιγραφή,

ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ μὴ προσηκούσῃ (γῇ)

ἄγραφος μνήμη παρ' ἑκάστῳ τῆς γνώμης μᾶλλον ἢ τοῦ ἔργου ἐνδιαιτᾶται.

Οὓς νῦν ὑμεῖς ζηλώσαντες καὶ τὸ εὔδαιμον τὸ ἐλεύθερον,

τὸ δ' ἐλεύθερον τὸ εὔψυχον κρίναντες μὴ περιορᾶσθε τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους.

Οὐ γὰρ οἱ κακοπραγοῦντες δικαιότερον ἀφειδοῖεν ἂν τοῦ βίου,

οἷς ἐλπὶς οὐκ ἔστιν ἀγαθοῦ,

ἀλλ' (οὗτοι) οἷς ἡ ἐναντία μεταβολὴ ἐν τῷ ζῆν ἔτι κινδυνεύεται

καὶ ἐν οἷς μάλιστα μεγάλα τὰ διαφέροντα (ἔσται), ἤν τι πταίσωσιν.

Ἀλγεινοτέρα γὰρ (ἐστιν) ἀνδρί γε φρόνημα ἔχοντι ἡ μετὰ τοῦ [ἐν τῷ] μαλακισθῆναι κάκωσις

ἢ ὁ μετὰ ῥώμης καὶ κοινῆς ἐλπίδος ἅμα γιγνόμενος ἀναίσθητος θάνατος.

Λήκυθος του «ζωγράφου του Bosanquet», (περ. 440 π.Χ.)

Στην επιτύμβια στήλη με την βαθμιδωτή βάση και την ταινία,

έχουν εναποτεθεί προσφορές για τον νεκρό :

μικρά αγγεία, λήκυθοι και οινοχόες, καρποί και στεφάνια .

Πίσω από τη στήλη διακρίνεται το στρογγυλό περίγραμμα του τύμβου του νεκρού.

Μπροστά στο μνημείο στέκεται ο νεκρός, ένας έφηβος, γυμνόπους, με μακριά μαλλιά, ντυμένος με χλαμύδα

με έναν πέτασο , κρεμασμένο στην πλάτη και ένα δόρυ ακουμπισμένο στον αριστερό βραχίονα˙

Το ό τι ο νεκρός εμφανίζεται μαζί με μια συγγενή -που δεν φαίνεται στην εικόνα-

αποδεικνύει τη σχέση ζωντανών και νεκρών και την επιβίωση τους στην μνήμη τους.

Μανόλης Βουτυράς & Αλεξάνδρα Γουλάκη-Βουτυρά
Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας & Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. www.greek-language.gr